

Temel Hak ve Hürriyetler

Yaşama Hakkı

Kişi Dokunulmazlığı Hakkı

Sağlık Hakkı

Eğitim Hakkı

Özel Hayatın Gizliliği

Din ve Vicdan Hürriyeti

Konut Dokunulmazlığı Hakkı

Seçme ve Seçilme Hakkı

Dilekçe Hakkı

Çalışma Hakkı

Düşünce ve Kanaat Hürriyeti vb.

İnsanların ırklarının, dinlerinin, dillerinin, görüşlerinin, yaşadığı yerlerin farklı olması sahip olduğu temel hakların herhangi birini kullanmasına engel değildir çünkü insan hakları başkaları tarafından verilmiş olmayıp, insanların doğuştan sahip olduğu haklardır.

Hak ve Sorumluluk Nedir?

Hak;

Bir özgürlüğün sağlanması için kişiye anayasa ve kanunlar ile tanınmış yetkilerdir.

Sorumluluk;

Kurallara uyma, tercih ve seçimlerinin sonuçlarına katlanma, kendi sınırlarını bilerek başka insanların ve diğer canlıların haklarına saygı gösterme olarak tanımlanabilir.

Sorumluluk duygun yoksa hak talep edemezsin çünkü hakkın temelinde sorumluluk vardır.
(İLBER ORTAYLI)

HAK VE SORUMLULUKLARINI BİLME

ÖĞRETMEN BROŞÜRÜ

Öğretmenlere Öneriler

Gerekli zamanlarda onların da fikirlerini alın, seçimlerinin önemli ve değerli olduğunu her fırsatta dile getirin.

Öğrencinize güvenin, çeşitli aktivitelere katılmasını teşvik edin.

Onların yeteneklerini ortaya koyacak imkânlar yaratın

Öğrencilerinizi özel başarılarında değil her fırsatta takdir edin

Ben yaptım oldu, bu böyle olacak anlayışı yerine istenen şeyin nedenleri hakkında bilgi verilmeli, buna niye ihtiyaç duyulduğu anlatılmalıdır.

Öğrencilerinize örnek, doğru rol model olun. Siz ne kadar sorumluluk sahibiyse onlar da o kadar sorumluluk sahibi olacaktır.

Seçme hakkı tanıyın. Seçme şansı tanınan, kararlarına saygı gösterilen çocukların kişilik gelişimleri daha sağlıklı olacak, kendilerini daha iyi tanıyacaklardır.

Öğrencinin Hak ve Sorumlulukları

Haklar

- Düşüncelerini özgürce ifade etme,
- Güveli ve sağlıklı bir sınıf ortamında bulunma,
- Bireysel farklılıklara saygı gösterilmesi,
- Kendisine ait özel bilgilerin gizliliğinin sağlanması,
- Okulun işleyişi, kuralları, alınan kararlar hakkında bilgilendirilme,
- Okul kurallarının uygulanmasında tüm öğrencilere eşit davranılması,
- Akademik ve kişisel gelişimini destekleyecek ders dışı etkinliklere katılma vb.

Sorumluluklar

- Okulda bulunan kişilerin haklarına ve kişisel farklılıklarına saygı gösterme,
- Arkadaşlarının ve okulun eşyalarına zarar vermemek, verdiği takdirde bu zararın bedelini karşılamak.
- Sınıfça belirlenen kurallara uymak,
- Okul yönetimine (fikir, eleştiri, öneri ve çalışmalarla) katkıda bulunmak,
- Arkadaşlarına, öğretmenlerine ve tüm okul çalışanlarına saygılı davranmak,
- Okul mekanlarını temiz kullanmak vb.

İnsan hakları eğitimi almış kişilerin şu davranışları göstermesi beklenir

- Birey olarak sahip oldukları hakları tanırlar ve bilirler.
- Haklarını nasıl kullanacaklarını ve koruyacaklarını bilirler.
- Başkalarının haklarına karşı saygılı ve duyarlı olmayı bilirler.

Okulda Demokratik Hayat

Bariş ve hoşgörü kültürünün geliştirilmesinde okul önemli bir basamaktır. Düşünce farklılığı insanların aynı ortamları paylaşmasına engel değildir. Bu bir kültürel zenginlik olarak kabul edilir.

Sınıf, bu hoşgörü ortamının oluşturulmasına belirtilen özellikler nedeniyle son derece uygundur. Bu nedenle hoşgörü ortamı giderek sınıfı demokratik bir ortama dönüştürür.